

Pomhaj Boh!

Cjísto 17.
28. haprleje.

Lètnik 5.
1895.

Serbiske njedželiske lopjenka.

Wudawaju šo kóždu šobotu w Ssmolerjez knihicíschczeřni w Budyschinje a šu tam dostacž sa schtwórtlétmu pschedplatu 40 np.

Misericordias Domini.

Ian. 10, 14: „Ja šym tón dobrý pastyr, a snaju ſwoje wowzy, a wone mije snaja.“

„Mi šy ty ujeſnaty! takle husto něchtó nikomu rjetkuje, hdyz jeho tón tamny, kíž je do nuij pschischoł, wo něčzo prošy. Tak dolho, kaž šo czi na ſwěcze derje dže, so masch tu wſcheho doſč, tak dolho šy wjele druhim derje ſnaty a masch tu wjele dobrých pscheczelow. Ale pócžnje tebje nusa tychicž, tehdy ujecha cže nichtó wjazy ſnacž, tehdy wſchelakich ludži doma njenadeńdzech, hdyz ſechzech ſ nimi porečecž a jich wo něčzo poproſycež. Takle czi woni ežinja, — tebje woni lubo nimaja, ale to, ſchtož je twoje. Tak dolho, kaž czi wſcho ſ ſbožu dže, džerža šo woni ſ tebi. Wjadnje pač czi twoje ſbože, ſwjadnje czi ſ nim wſha jich luboſez a dobra myſl. Pscheczeljo w nuij šu na ſwěcze žadni a rědzy ludžo.

Nasch luby ſbóžnik pak wſchě ſwoje wozny derje ſnaje a ma je wſchitke lubo. Njedyrbjal tež pastyr ſwoje wozny ſnacž, pata ſwoje ſurjatka, nawoženja ſwoju ujeſtſtu? Haj, ſawěrnje, wón mije ſnaje, ja šym jemu ſnaty. Njestara šo ſwět wo mnje, — wón mój ſbóžnik, ſebi je mnji prózu a staroſcz ežini. Nan a macž mije wopushečitaj, ale tón řenje mije ſ ſebi wosmje. To ſebi nikomu wurečecž njedam, so by wón tajkile pschecziwo nam njebyl.

Wón ſam, Boži Šsyn, chze mój pastyr bycž, duž ſo jemu wſchón podam a ſo dam wot njeho wjescž, dokež wém, so mije tón na prawu ſelenu pastwu powjedže, mije

ſ cjerſtwej wodže dowjedže, a ſo mije wokſchewi ſe ſwojim lubym ſłowom, mije ſakita pschede wſchej ſchfodu a mije wobarnuje psched ſlym njepschecželom. Kaž wovczeř ſwojemu ſtadlu do předka ſtupa, a jeho ſtadlo poſkluschné ſa nim czehnje, tak chzu tež ja ſpochi na teho hladacž, kíž mi do předka dže ſe ſwojim lubym milym pastyřskim kijom. Wón mije ſnaje, wě, ſchto ſebi moja duſha žada, a po cžim ſo jej ſtyschce, wě, kajku ſrudobu mam na wutrobje, a pschińdze mije wuspoſkojicž, wě, kajki ſy whole ſlaby a bjes njeho wopushečeny. A kajku luboſez mi wón ſtajnje wopkaže! ſsobu ſa mnje je ſo wón dał na kſchiz pschibicž, a ſa mnje je wón tam horla w ſwojim njebijekim raju město pschihotował, na kotrež chze mije jumu ſ ſebi domoj dowjescž, hdyz ſměju tónle mój ſemíski ežaš wotběžany a pschetraty. — Derje nam, ſo mam ſu tajkeho řenje ſa ſwojeho pastyřja!

Ty, naſch luby pastyřjo, řenje ſe, wottank ſam naſchej wuschi ſo móhli ſtajnje ſklyſhceč, kaf ty naſh wołaſch. Wubudž w naſh wſchěch twoju luboſez, ſo chzyli ſ wjeſzelom na twój wabjath a napominařſki, troſchtowaty a poſucžazý hlož poſkluchacž. Spožecž, ſo chzyli ſtajnje ſa tobu khoodžicž, pschi tebi wofstacž a ſo wot tebje njehnucž, doňž naſh njeſky wudowjedk do wěczneho ſiženja. Hamjeń.

Ty dyrbisich ſwiatyh džen ſwjeczicž.

(Poſkražowanje.)

Dželačerjo pschisluſchku. Denož Frank Edwards ſ hlowu wjeſche. Wón ſebi na tſecžu ſaſnju myſleſche: „Ty dyrbisich ſwiatyh džen ſwjeczicž!“ A jemu do myſlow njechaſche, ſo

dýrbjescze tuta kaſnja dla tuteje maſchiny pſcheczupjena byež. Wón pſcheczupi teho dla k naſladowanrzej a prajesche k njemu ſe wſchej pomjnoſcze: „Mój knijež, jutſje je njedžela!”

„To wém”, wotmolwi nuž, „ale maſchina dýrbi ſo wu- porjedziež.”

„Ta bych waž proſyl”, dýjesche Edwards, „mi njedželske dýčlo ſpushežicž. Mi njeje móžno, tutón džen dželacž.”

„Né, Frantó”, ſnapſchecziwi naſladowař, „ja njemóžu ani jeniežkho ſwojich ludži puſhežicž. Wy dýrbicze runje tak derje pſchinéz kaž druh. Wopomíče, ſo akzijowe towarzſtvo jutſje dwójni mſdu ſa to ſaplači.”

„Mi je teho žel, mój knijež”, wotmolwi Frant, „ale ja nje- ſmém a njemóžu jutſje dželacž.”

„Czeho dla niz?” praſha ſo jeho naſladowanr. Nuſne tola je, ſo ſo maſchina tak rucze hacž móžno do rjada ſtaj. A mſda, fotruž móžecze ſebi na to waſchnje ſaſlužiež, woprawdze njeje ſazpicž.”

„Ta njemóžu a nočzu njedželu dželacž”, praji naſch pſcheczel. „Nuſa njeje tak wulka, ſo by naſ ſuſowala, kaſnju naſchego Boha pſcheczupicž. Njeje wjele na tym ležane, hacž budže maſchina džen předy hótowa abo niz. A žana mſda njeje wulka doſč, kž by nje nawabiež moħla pſchecziwo temu ſenjeſej, mojeniu Bohu hréſhiež.”

„Ta nočzu ſo ſ wami wo tym wadžicž”, wotmolwi na- ſladowanr. „To ſu wěžy, wo fotrychž ſu myžle wſchelake. Alle to jene chzu a dýrbju wam prajiež: Pak pſchińdzeče jutſje na dželo, pak waž hýdom ſ fabriti puſhežimy.”

„To je mi jara žel”, wotmolwi maſchintwarz, „ale ja nje- móžu moje roſhúdzenje pſheměnicž. Ta njemóžu a njeſmém kaſnju mojeho Boha pſcheczupicž, a hdý dýrbjal pſches to do wul- keje nuſh pſchinéz.”

Naſladowanr wijeſche ſ hlowu. Wón ſubowasche tuteho muža, dokelž bě pilny a dowerny dželaczeř; wón tež wjedžesche, ſo taj- keho wjazy njedostanje. Alle ſchto dýrbjescze tu činiež? Towarzſtvo, fotremuž fabrika hýluchesche, bě frutu pſchikaſnju dało, kždeho puſhežicž, kž by ſo wobarcal, njedželu dželacž. Wón ſpýta hiſheže ras we wſchej dobroče ſ nim rēčecž a praji: „Edwards, pſche- myžlež ſebi tak dolho, hacž je hiſhje čaž. Wopomíče, dželo je jenož ſa jutſiſhi džen pſchikaſane, hewak njebudže ſadane, njedželu dželacž. A to je wěſeže wot towarzſtwa jara hwalobne, ſo dwójni mſdu ſa to dawa.”

„Moje roſhúdzenje ſteji twjerđe”, ſnapſchecziwi maſchintwarz.

„Ta njebudu njedželu dželacž a hdý bych hlowu wumrjeež dýrbjal.”

„Derje”, praji naſladowanr, „dha ſeže wy ſ fabriti puſheženi.”

Wón jemu jeho mſdu da a ta wěž bě roſhúdzena.

Naſhemu Frankej njebě lohko wokolo wutroby, jako wón ſ fabrik ſtupi. Wón běſche nět měſtno ſhubil, kž bě jeho a jeho žylu ſwójbu ſežiwiло. Schto budže nět? Budže wón ſkor ſažo dželo namakacž? Wumjeſe wone jemu runje tak wjele kaž nětežiſche? Tajke praſchenja týſchichu jeho wutrobu. K temu pſchińdze, ſo jedny jeho pſcheczelow jeho ſwarjeſche dla jeho twjer- deje wole.

„Wopomí, luby Frantó”, prajesche jeho pſcheczel, „ty maſch žonu a dželacži. Schto budže ſ nimi, hdý ſi tuto dželo ſhubiſh a žane druhe njenamakaſh? Šsyn hewak tež teje myžle, ſo njedželu dželacž njedyrbis. Alle je huſto tola tež nuſa, hdžez je dowolene tutu kaſnju pſcheczupicž. Jeſuš Chrystuſ ſola tež praji, ſo ſunajmo wola abo wóžla, hdý ſtej do ſtudnje paňylej, na ſabbat ſažo wuežahnhež.”

„Mój luby pſcheczel”, napſchecziwi Frant, „njepomyž ſebi, ſo ſyň to ſ lohkimy myžlemi čiňi. Njemóžu tu žanu nuſu ſpoſnač. Wol a wožol dýrbitaj ſo tepeč, hdý ſo na ſabbat ſe ſtudnje njewuežhnjetaj. Alle hacž je maſchina džen předy hótowa, abo niz, to je wſcho jene. Mý pſchińdze, pſchi tym jenož wo mſdu ſa jeniečki džen. Towarzſtvo drje ma ſwoju ſchfodou, ale dýrbimy kaſnju naſchego Boha jenož tehdy džeržecž, hdý naſcha móſheni pſchi tym žaneje ſchfodou nima?”

„Nočzu ſo ſ tobu wadžicž”, ſnapſchecziwi jeho pſcheczel. Ty maſch ſunano prawo, ale Boh luby ſenjeſe njebudže to ſi nanom tak frucze wſacž, hdý ſo w tutym padže jeho kaſnju pſcheczupi, ſo njebý ſwoju ſaſlužbu ſhubil.

„To wěſeže njeje prawe, ſchtož th prajich”, wotmolwi Frant Edwards. Steji piſane: „Schefcž dñjow dýrbis th dželacž a wſchitko twoje dželo ſežiſche. Alle tón ſedmy džen je ſabbat teho ſenjeſa, twojeho Boha, na fotrymž njedyrbis žane dželo dželacž.”

A tón ſamý Boh praji: „Šsyn ſurowy Boh, kž tych ſtarſich hřechi domapytam na jich džeežoch hacž do třezech a ſchitvórech ſtava, fotiž mje hidža, a ežinu dobrotu hacž do tawſynt ſtavov tým, kž mje lubuſa a moje kaſnje džerža. Wón budže to po tajkim frucze ſ nami wſacž, hdý ſu my bjesi niſy jeho kaſnju pſcheczupimy.”

Pſcheczel ſpójna, ſo jeho towarzſtvo ſo namolvicž njedaſche. Wón ſo ſrudnje ſ ſu roſhohnowa. Frant Edwards pſchińdze domoj. Žona a džesceži jemu wjeſete napſchecziwo h̄wataſchu, ale wone ſo naſtróžichu jako nanove khitne wobliežo wohladachu. Schto žona h̄wilku na jeho hladavſchi ſo praſheſche: Schto je či, luby mužo? čeheho dla by ty tak khitny a mjelečazý?

(Poſracžowanje.)

Wěrnoſež biblij, ſafitana pſchecziwo ieje njepſcheczelam.

Jeſuš Chrystuſ, Boži ſsyn.

(Poſracžowanje.)

Pſchecziwužy praja: „Knihi noweho ſakonja ſu wjele poſdžiſcho pižane, jako wo Jeſušu Nazarenskym ſ zyla ničo jaſneho wjazy wjedžecž njemóžachu. Schtož w ſeženjach ſteji, ſu ſamio baſki. Zadym člowjek widžecž njemóže, ſchto je Jeſuš Nazarenski po prawom do člowjeka byl a ſchto je wuežil.”

Hdý ſo tajke wěžy piſhezo ſažu ſ tej ſamej h̄vobloſežu wu- praja a ſo pſchitaji: „Wědomoſež je to dopofaſala”, ſo wěžo někotři pſches tajku h̄vobloſež ſaſlepicež dadža a ſebi myžla, ſo je tola někto wérne na tym, hewak ſo to prajiež njemohlo. Tím wjele je biblia w jich ſwědomijach wobeženja a woni chzedža ju radži wotbyž.

Woprawdze pak je tamne wuprajenje žaſtoſne ſawjereženje wěrnoſeže, fotrež runje wědomoſeži čiſeže napſchecziwo ſteji. Byle wědomoſtne pſcheczupanje je wjele bote — ſo bych ſ najwěſežiſhim ſapocžal, — w tym pſches jene, ſo ſu ſo

ſchtyri hlowne liſty Pawołowe, mjenujzy na Romſkich, Galatiſkich a liſtaj na Korinthijskich wot japoſchtola Pawola w tym čažu pižale, w fotrymž běchu hiſheže ludžo živi, fotiž běchu Jeſuša w jeho ſenjikm živjenju ſam ſenali, hdžez po tajkim jich wjele w ſcheczijanskich wohladach ſe ſameho ſwojeho widženja a ſlyſhenja wjedžesche, hacž je to, ſchtož Pawoł wo Jeſušu piſhe, wérne abo niz. To je tak wěſte, ſo ſunano njepſcheczelſki Tannenberg „liſt na Romſkich a liſtaj na Korinthijskich” wopofaſacz njemóže.

Duž ſebi wobhladajmy, ſchto je w tychle liſtach wo ſenjeſu Jeſuſu prajene:

1. Wo nim ſo praji, ſo je ſo ſam ſa ſbóžnika ſwěta wobhladai. Najžhlitsche, najžwiatocžniſche ſlowa, w fotrychž Jeſuš wupraji, ſo je ſwoje živjenje do ſmijereže dał k wodacžu hřechow, ſteja 1 Kor. 11, 23. To ſu wuſtajenske ſlowa Božije wjecžerje. Po tajkim niz jenož, ſo je Jeſuš wumrjeł, ale ſo je ſwoje živjenje k wujednauju ſa naſche hřechi w ſuboſeži dał, to ſlowo „ja waž” ſteji w tychli liſtach.

2. Wožebje pſchecziwo ſjewjenjam horjeſtanjeneho ſbóžnika w ſeženjach ſo wot njepſcheczelow wjele rēči. Alle Pawoł powjeda 1 Kor. 15 wo wulke liežbje tajkich ſjewjenjow. Wón ludži i mjenom pomjenuje, fotiž ſu horjeſtanjeneho wohladali, a tucži ludžo běchu hiſheže živi; niz jenož tón abo druh, ale najwěſižy tych 500, fotiž běchu teho horjeſtanjeneho hromadže wohladali.

3. Pſchi wſchitkých wſchelakoszach běchu ſcheczijenjo, po Rom. 10, 9—13 pſches jene w modlenju k Jeſuſej. Židži džeržachu ſo wěry do jeneho Boha. Pſchibovſtvo je jím hacž do dženžniſcheho dnja čiſeže napſchecziwo. Pſchi tym wſchěni ſo wot tych židow, wot wučeneho Pawola prěnjeho, w jenej myžli ſenjeſej Jeſuſej modlenje doſtawa. To tak daloko dže, ſo ſlowo ſoel 2, 32: Schtož ſo k mjenu teho ſenjeſa wola, budže ſbóžny ſo ſměrom na teho ſenjeſa (Jeſuſa) nałożuje. Schtož je w ſtarym ſlubje ſehovah, to je w nowym ſlubje Jeſuſ „tón ſenjeſe wjſe ſchitkých“. To ſteji w tychli 4 liſtach. Pſchir: Rom. 1, 4. 2, 16. 8, 34. Gal. 4, 4. 1 Kor. 8, 6. 15, 47. 2 Kor. 8, 9. Pſchecziwužy husto praja: „Bójſtvo Chrystuſowe je ſo hakle na zyrkwinſkej ſhromadžiſnie w Nizaa 325 po Chrystuſu wobſamkylo, hacž do teho čaža ſu Jeſuſa ſa ſameho člowjeka wobhladali.“ To rjenje wědomoſtne ſlineži a tola po tym, ſchtož je ſo hortach dopofaſalo, ſjewi, tak njewědomni tajzy ludžo ſu.

Po tajkim 4 najwažniščih dypki: Wujednarška ſmijereč, horjeſtacé, modlenje k Jeſuzej a živu ſu runje w tutych najstaršich, wědomostnje powschitkownje pschipósmatich pižmach najžylniſho wobſwedečene. To móže ſo ſawjerečeč kažku ſo chze, nimo teho njepónđe: To ſchtvorake je ſo w přenich ſcheczijanskich woſadach wot tych ſamych wěrilo, kožiž ſu teho ſmijera ſiweho woſladali. To pak je runje to, ſhtož njewéra njeczerpi a čehož ſo dwělowazy ſtorkaja.

(Pofračowanje.)

Ssmijerci žadny čłowjek njewuczeſkije.

Budź mi, ſhtož ſechzesch, — tebi a kóždemu je Bóh wěſty čaſh wotměrił, tajku ſhwili ſměſch jowle na ſemi živu ſawostacé: Bóh ſmijes ſam kóždziečkemu čłowjeku jeho ſhwili wotměri. Ze pak tu něchtó tule ſwoju ſhwili pſchepobyl, po tym ſměja wſchě jeho ſčta a dny ſwój kónz. Nichtó njesamóže ſebi tule ſwoju měru pſchidlezſchicé abo pſchidlezſchicé.

Sa to mamy tu hižo ſe ſtarodawneho čaſha rjanu powjeſtku, kaſkuž bě ſebi něchtó mudry wumyſlil a fotruž chzu eži jowle wupowjedacé.

Kral Salomo — taſle je nam tamu mudry wupowjedał, je měl w ſwojim čaſhu pod ſobu ſławneho miniftra, kž bu wot njeho wulzy čeſczem. Tudem miniftrej bě Bóh něhdyn ſpizemu wo ſuije woſjewil: „Gutſje ſajutſiſhimi budže ſ twojim živjenjom kónz. Tehdy pſeſzelu po tebje mojeho ſmijertneho jandžela, kž eže ſe ſweta wupowjedacé.“

Duž ſebi tón miniftri taſle pſchi ſebi mjelečo wotmujſli: Tule Boži jandžel ſebi wěſče nihdže druhdže po mije njepónđe, dyžli ſem do Jeruſalema a do krala Salomonoweho hroda. Duž chzu jemu hrydom ſi pucza wotencé, ſo by ſebi podarmo tu ſem po mije pſchischoł.“ Lědy bě nowe ranje ſaſhwitalo, poda ſo wón k kralej Salomonej ſamemu, wupowjeda temu ſwój ſón a wuproſh ſebi ſi dobom wot njeho, ſo chzył jemu ſwojeho naſpřeſchniſchego konja požecieč, wysche wſchego ſwoje liſty na wſchěch bohotow w połodniſhimi kraju napižaeč, ſo dyrbjeli jemu eži wſchudze, hdnyž k nim dónđe, na měſče nowe ſpěſhne konje podacz, na ſajfich ſohl ſi khwatkou ſi kraja wueſekmeč a kaž ſi wětrom w ſkoku do zuſby huacé.

Kral jemu wſcho tole ſubje rady pſchiswoli, te požadane liſty jemu napiža a jemu wſchě do rukow wupoda. Duž tam nětke tón miniftri, ſhtož móžesche, we wſchém ſkoku na ſwojim konju dale jěchaſche, pſchezo dale a dale do połodnja.

Te tsi dny běchu ſo jemu ruče pominyše. Nasch miniftri pak bě ſe wſchego židowskeho kraja wuijel, mějeſche Edemiske krajeſtvo ſa khribjetom a bě nětke wonka pſchi ſamej arabiskej puſežinje.

Tam pak ſežeſche pſchi ſamym puczu, kž ſi puſežinu mjeſowaſche, wulfi ſamjen. Na tón bě ſo Boži ſmijertny jandžel ſ požynyl. Na jene dobo Salomonowy miniftri k tudem ſamjenjej w ſkoku pſchihna. Alle lědy bě jeho tón jandžel wuprytnyl, ſtaže wón ſe ſwojeho ſamjenja, dónđe temu miniftrej napſhečzo, poſtehaſy wſchón ſpodžiwanym ſhwili ſi hlowu a praji: „Dženſa rano ſym ſo jara na to ſeſpodžiwal, jako mi Bóh, ſuby ſmijes, pſchiſka, ſo dyrbju ſebi jowle ſem po tebje. dónđe a jowle w tutej puſežinje ſedžo na tebje ſakacé, a hlej! nětke mi tu ty we wſchém ſkoku napſhečzo pſchilecziſh. Pój, pój! nětke eže ſi tuteho ſweta wupowjedu!“

Haj, ſchtóž ſeſze ſwojej ſmijereči ſi pucza wuńč, tón jeſ ſteřiſho w ſkoku napſhečzo doleči. Ssmijerc je ta wulfa ſi jen-zařka, koſraž ma poſpochi na ſwojim poli ſwoje něchtó ſyz a ſnjecé. Dow ma wona ſpochi ſwoje doſrawjene ſložy a ſhodži poſpochi koło wokoło ſe ſwojej klepanej žitnej kožu. S njej ſebi tu wona jowle jenicekho jeneho wotſykiſje, ſi nim pak pomalu ſa ſobu wſchitke narody. Hižo ſtarym Greicham je jich ſpěwař Homer wo tym něhdyn tajfile ſwój ſpěvček ſanjeſzl:

Kajez je liſežatko w liſtu, hlej, tajke ſu čłowjekow ſplahi,

Wichor, hdnyž ſadunje do liſčza, roſdunje wſchě do wſchěch róžkow,

W naſečzu pak ſo tu wožiwi ſi nowa lež ſi pupkami ſažo.

S nami je tež tak. Eži jeni tu roſtu, eži druhý pak ſaňdu. Bóh, luby ſmijerc wot ſo k nam ſem ſežeſe a da nam prajicé: „Wj moje ſube čłowjek ſe džecí, wróćeſe ſo wſchitke ſažo domov ſe mni.“

Ale ſi wotkel je tu ſmijerc, tale žnjenzařka, kž tu žane jenicekhe ſuhe a žane jenicekhe ſelene ſtviſečko njepſchepuſhči, ale ſebi je wſchitke wužnje? Wſchitke wužnje, a wſchě niſfe ſchtomy

wona ſpopuſhča, ſame lutke požlenje ſelicžko, kotrež něhdže w ſwojim pſchekhowanym ſučku ſteji, wona njesapomi, ale ſebi jo wužnje.

Na tym w winje je čłowjecži hręch. Taſko bě ſo hręch do ſweta ſačiſhčaſal, je ſo ſmijerc duž ſi nim ſobu do ſweta ſačiſhčaſala, a dokež ſu wſchitzu čłowjekojo pſcheczivo ſwojemu Bohu ſhreſchili, je ſo ſmijerc ſa to ſobu do wſchęch čłowjekow pſcheczishečala a ſo ſobu do nich do wſchęch ſadobyła. Hdny byli my wſchitzu bjes winy ſawostali, ſo njeměl nichtó bjes nami žadny hręch ani ſam na ſebi ani ſam we ſebi a hdny byli ſo my wſchitzu pſcheczivo tutemu ſwojemu ſlemu njepſcheczeſej a jeho nadpadam ſwjeci a čiſci wupoſkaſali, — tehdy njeměla ſmijerc nad nami žaite ſkijestwo a žane prawo, a mohla ſebi nihdny ženje žana direžka do naž njedonamaſač. Hdny budžiſche ſi naž žadny žanej nitsknej ſmijerci do ſo ſameho ſadbńč ſjedal, to rěka: hdny byli ſo my pſchehręſchili njebyl — tajzyle budžiſhny my ženje njesamohli wot Boha wotpadiſež, tajkim budžiſhne ſmijerci nihdny žanemu njesamohla do noſcheho čela ſakrocžicé.

Bóh je „wſchón živu“, ſam w ſebi je wón živu, wón je „ſame lute živjenje“. A ſchtóž pſchi ſwojim Bohu ſawostanje, kaž džecžo pſchi ſwojim nanje, a ſchtóž je ſebi ſwoje towarſtwo ſi Bohom ſi ničim njefafyl, tajki čłowjek ma ſam w ſebi tež čiſte, ſtowe, wérne živjenje, tajki je tu wo prawdze tež „wſchón živu“ a pſcheczivo tajfilem njesamóže ſmijerci ničo wueſiniež.

Ty ſo mije praſheſch: Kajzy byli wſchitzu čłowjekojo; hdny budžiſche nichtó wot nich ſhreſchil njebyl? Haj kajzy? Hlej, ſe wſchém naſchim wuhręſchenjom ſmy ſebi wſchitzu kóždziečki ſam ſwoje čelo, pödla tež kóždy ſwoju diſchu, naſaſali, haj ſkaſyli. Hdny budžiſhny wſchitzu ſwojemu Bohu ſwěrni ſawostali, budžiſche ſebi Bóh byl naž wſchitlich ſe ſwojej luboſcžu wuſkonjal a wuſkoweczil, a jako tajzy budžiſhny byli my wſchitzu „Bože pſchekražnjene ſtvorjenja“. Wo žanym hręchu, wo žanej ſwojej hręſhnej winje, wo žanej ſwojej ſmijereči budžiſche tehdyn žadny jenicek ſajfile čłowjek ani ničo njewjedzał. Hacž budžiſhny tu ſmeli jako tajkele Bože džecži na ſwojej wſchej njewotžwecženej a pſcheczo bole pſchekražnjenej ſemi ſpochi ſiwi ſawostacé, abo hacž budžiſche naž Bóh jako tajſich byl bje wſcheye ſmijerci ſe ſwojej woſhebiečnej luboſcžu k ſebi do ſwojich njebježow ſežahnył, — wſchó tole njesamóže wot naž nichtó ſam wot ſo ani wjedžecz ani prajicé. Ale tak wjele je nam wſchém wěſte, ſo budžiſhny byli wſchitzu ſi nim na najwutrobnischo ſtowarſcheni. Sa wſchu ſwoju ſwěrnoſež budžiſhny byli wot njeho ſwoje prawe połniczke živjenje dodoſtali; ale ſi tym, ſo ſmy ſo wot njeho wſchitzu pſchekražnje, a ſo ſchekražnje, ſe ſpochi ſiwi ſawostacé, abo hacž budžiſche naž Bóh jako tajſich byl bje wſcheye ſmijerci ſe ſwojej woſhebiečnej luboſcžu k ſebi do ſwojich njebježow ſežahnył. Ssmijerc je ta mýda ſa naſche wuhręſchenje.

A ſchtó je wſche naſche woſlabjenje, naſche khorjenje, naſche ſeſtarjenje? Se wſchém tym doſtanjeſch tu nětke hižo ſwoju wuſluženu a ſaſluženu, ſamu do předka wuplaſzenu požlenju mýdu.

Wſchě tele woſeženja ſu ſa tebje, ſchtóž dait, kaſkuž ſe ſwojeho ſnaſberaneho ſamoženja wuplaſzenu dodoſtanjeſch, ta pak eže ſpochi na to dopomina: „Spominaj na ſame ſwoje wotmrjecze!“ pomina eže tež na tamne požlenje wuplaſzenje, tajkež něhdny ſa wſchitko doplaſzeno dodoſtanjeſch, ſchtóž bě eži dotal do twojich dožiných knihow ſapiſnijene.

So čłowjek woſlabnje, ſeſthori, ſo ſeftari, ſi tym mamy i džela ſwoje nětčiſche poſhōſtanje a ſwoje počwiſlowanie ſa to, ſo běchmy wſchitzu tajzy ſiwi, kaž byli hižo dawno ſwotemrijeni, to rěka: ſwoje poſhōſtanje ſa wſchu ſwoju winu. S džela ſeſze pak naž Bóh ſe wſchém tajkim ſwojim poſhōſtanjom pſcheczelnje, tola pak tež ſobu ſe wſcheye ſrutoſežu na něčo dopomieč. Bohu wſchak je njemόžno, naž poſhōſtan, nam pak pödla ſwoju miloſcž njepoſtiežicé.

Won drje naž druhdy poſchwika, poſkaže pak nam pödla pſcheczo jažo wſchu ſwoju pſcheczelnu wutrobu. Hlej, wſchó tole twoje ſeſlabnjenje, wſcha tale twoja khorowatoſež, wſchó twoje ſeſtarjenje dyrbí eže na to poſkaſacé: Pſchewin ſebi ſamu ſwoju ſmijerci a ſamón ſwój hręch, kaž doſlo ſy tudh na ſemi živu, ſo mohla ſo jumu mręjo ſobu do tamneho wſchego wěčneho živjenja pſchedobycz.

Każ Bóh w njebju chze.

Mat. 6, 10.

Šłów: O Božo lubosny.

Każ Bóh we njebju chze,
Tak chzu też ja na semi;
Każ Bóh we njebju chze,
Tak njech dže w jeho mjeni;
Hdyž dželo spocinam,
Njech po joh' woli dže,
Dha žohnowanje mam,
Każ Bóh we njebju chze.

Każ Bóh we njebju chze,
Njech dže mi we živjenju;
Tak kaž Bóh je mje,
Sso podam zyple jemu:
Ja jeho lubuju,
Wón prawy Wótcžez je,
Duž ho jom' dowérju,
Każ Bóh we njebju chze.

Każ Bóh we njebju chze,
Tak dýrbi jeno wostacž,
Ja wschitko swólniwje
Chzu s jeho ruki dostacž:
Bóh dobre dawa mi
A hnadije sdžerži mje,
Duž praju pschi ſebi,
Każ Bóh we njebju chze.

Każ Bóh we njebju chze,
Tež hdyž mje nuja třeži
Wo wschedny khléb tu mje,
Jón jem we ſylach, w poczi:
Ja jeho džeczo ſym,
Bóh klyjchi wołanje,
Khléb dawa w czaſu wschedni,
Każ wón we njebju chze.

Każ Bóh we njebju chze,
So mam ja ſrudzby wjele,
Dha Bóh mi ſczerpliwoſcz
We mojim kſchizu ſczele,
Mje w ſrudzbie poſylni
A tež mje troſchtuje,
To duſchu wokſchewi,
Każ Bóh we njebju chze.

Każ Bóh we njebju chze,
So čerpu tuď jara,
Dha Bóh tež wěſče dže,
Sso ſwérku ſa mje ſtara;
Hdyž jeho pomoz mam,
Tež ſe mnu derje dže:
Duž praju tu a tam,
Każ Bóh we njebju chze.

G. S.

S Jerusalema do Jericha,

abo: Je Bóh ſa naž, ſchtó chze pschečiwo nam bycz?

Se ſhwjateho ſeženja je kóždemu ſnate, tak bě ſo něhdyněkomu ſechlo, kž duzy po puczu ſi Jerusalema do Jericha ezechnijesche. Njeſknicžomni: ſlóſtiſy běchu jeho pschebili, wschedho wurubili a na pol morwego na puczu ležo wostajili. Alle tamny ſmilny Samariski ſo nad nim poſmili, jeho něhdze na hospodu dowiedze; hdyž jeho tak dolho pytaſche a hlaſaſche, doniž tamny wbohi njebe ſi nowa wožiwił.

Tale krajinę je pak hisheze dženža ſtraschna. Duž tam po tymle puczu něchtó radu ſam njeindze, dokelž ſo kóždy boji, ſo možlo ſo jemu runje tak ſejež, kaž něhdyn tamnemu wbohemu ſidej.

Pſched něchtó lětami bě ſebi něfajki mlody člowjek ſi Němzow, rjemiežník, kž bě ſo do zuſby podal a po wschedch krajach wolo

čáhal, ſamyſli, tež do hluheneho kraja podacž, ſebi tam te ſhwjate města a městna wschede wobhlaſacž a ſo po tym ſažo domoj ſi ſwojim wrbežiež. Pjenjes wón žaných njenějeſche, ale wulke dowérjenje do Boha, ſo budže jemu tón pſche wschedo pſchepomhač. Duž naſch mlodženz pſchezo dale a dale ſtupaſche, pſchindže hacž do Egyptowſteje, tam ſo na kóždi kapitanej ſa pomoznika pſchiſtaji, ſo možlo ſebi něchtó ſlěbornych ſažlužicž, a pſchindže na wschedem poſledku dale a dale, hacž do ſameho Jeruſalema. Wot tam poda ſo na pucz do Jericha. Alle ſedý bě thétru thwilu ſwój pucz ſchoł, pſchihnaču rubježni beduinojo (Arabiſzy) na njeho, wsachu jemu wschitko, ſchtož mějeſche pſchi ſebi, ſedrjechu jemu wschu draſtu ſe žiwota a woſtajichu jeho czel-naheho na puczu ležo.

Wſcho to bě ſo ſi wulkin thwatom ſtało. Naſch puczownik paſ jako tam lutki ſam ſtejeſche, wschedho porubjeny, ſchtož bě měl, bě tola ſwoju wěru do Boha njeſhubil, duž ſebi pſchi wschedej ſwojej muſh tón thérliſch ſi hložom ſaſpewa:

Ted' n twjerdy hród je naſch Bóh ſam,
Brón dobra, ſylna ſkała.
Wón ſe wschedej muſh pomha nam,
Kíž je naž ſapschijala; atd.

Taſo ſebi paſ tónle wbohi ſi móznym hložom takle ſpěwaſche, poſtaſtachu cži rubježni beduinojo thwilu, hlaſachu ſedžbliwi na njeho a pſchihnaču na jene dobo wschitzu ſažo ſem ſi njemu, poſožichu jemu wschede jeho wurubjene ſmach, drobki a wschede hewaſche ſi nohomaj a hnachu na to wschitzu w ſtoku wot njeho.

Tamny wbohi, nětke ſi nowa ſe ſwojej dotalſchej nadobu wobdarjeny, paſ ſebi pödla ſwój luby thérliſch dospewa a ezechnijesche wjeſzely wotſal ſwój pucz dale do Jericha.

Wón je po tym druhim ſwoju pometu žałoscz wupowjedał. Cži paſ ſu jemu tu wěz takle wužili. Tamni rubježni ſu ſebi, jako teho wboheho ſpěwacž ſaſkylſchachu, wschitzu myſlili, ſo ſu člowjeka wurubili, kž pſchi žanym ſwojim ſtrouym roſomje njeje, ale je wschedni ſawrotnijeny, dokelž ſebi, runjež bě wurubjeny, takle wjeſzely ſpěwaſche a niž kufka ſrudoby njeſokſa, duž běchu jemu, — dokelž jich wěra jim kasa, žanemu wrótnemu ničo njeſokranycž — wschedo potraniſene ſažo donjeſli. Takle běchu ſebi wschat to tež wopravdze tamni rubježni ſi myſlili.

My paſ prajimy, — a takle je to tež ſawjeſze bylo — Bóh luby ſenjes je tutemu wbohemu člowjeku na pomoz pſchihſchol a je jemu jeho wěru a dowérjenje do Boha ſi tym wobkrucžil, ſo bu na takle ſpodžiwnie waſchinje ſe wschedho ſwojego ſphtowanja wumozjeny.

Sthorjeny a bědny bě dženža tón a tamón ſi njemu pſchihſchol, ale nětke wot njeho wschitzu wuſtrowjeni ſwoju dróhu domoj du. Wſchém bě tónle ſekar ſi Izraela wupomhal. Žylicžki džen ſe měl naſch ſenjes wjele, wjele dželacž a ſo wuprózowacž. Wo wschede tele duſche bě měl ſo staracž, bě ſo dýrbiſl bědžicž ſi małowěru ſwojich wucžomnikow a wschedho hisheze ſi pſchihſeru a ſi njeroſomom wschedakich zuſych ludži. Nětke paſ je ſo jeho džen minył a ſi nim ſobu wschedne dželo. Duž je ſwojich wucžomnikow wot ſo wupuſtežil. Cži paſ ſu ſo na ſwój čolm poſyhyli a na jěſor wujeli. Lutki ſam wón horje na horu dže, ſo možlo ſo na ujež ſi Bohu pomodlicž. Se ſwojim wschednym dželom bě naſch ſenjes hotowy; — nětke dónidze do ežiſchimy, ſo možlo ſo tam ſi Bohu modlicž.

(Skončenje pſchichodnje.)

Něchtó ſi roſpominanju.

Schtóž je pſches člowjekow njebožowny, tón hlaſaj, ſo ſebi Boha ſa pſchečela ſdžerži, ſo možlo ſo pſchezo ſe ſwojim horjom ſi jeho wutrobje pſchiblizicž a tam ſo wuplaſacž.

„Pomhaſ Bóh“ je wot nětka niž jenož pola knjiesow duchownych, ale tež we wschedch pſchedawánjach „Sſerb. Rowin“ na wſach a w Budyschinje doſtacž. Ma ſchitworek lěta placži wón 40 np., jenotliwe ežiſla ſo po 4 np. pſchedawaju.